

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor. Előfizetés egy hónapra helyben 1-20 Pengő, vidékre 2- Pengő

Gondolkozzunk és dolgozzunk

Közhelyű igazság, hogy a német és olasz hadsereg élet-halálharca fogja végérvényesen eldönteni hazánk sorsát is. Nagy barátaink dicsőségesen küzdő csapatainak végső győzelme fogja szentesíteni új határainkat, helyünket Európában, hatalmi és gazdasági helyzetünket s mindezekben azt, mily élet vár a magyar gazda, iparos, kereskedő és mindenfajta munkás testvéreinkre. A győzelem dönti el, hogy akár anyaországi, akár a multban kisebbségi sorsban élt magyar testvéreink élvezni fogják-e a felszabadulás, illetve országgyarapodás lélekben és életben oly kimondhatatlan előnyeit. A győzelem fényes jövőt ígér mindnyájunknak, de még szolgálnunk kell érte, még áldoznunk kell s így szolgálataink és áldozataink mértéke döntően fogják befolyásolni, mit és mennyit érdemelünk minden magyar boldog jövődjéből.

Szolgálnunk és áldoznunk kell. Első sorban a munka mezején. Többet és jobban kell dolgoznunk, mint eddig bármikor. Többet és jobbat kell termelnünk, mint termeltünk eddig bármikor. Minden előállított többlet-kitartásunk, a végső győzelem mellőzhetetlen elősegítője. De áldoznunk is kell s a lemondást is zugolódás nélkül gyakorolnunk kell. Nem puccoskodhatunk, a kopott ruhát és a foltos lábbelit sem szabad szégyelnünk. Ma sokszorosan kerülnünk kell, hogy botránkoztató páváskodással kihívjuk azokat, kik az egyszerű ruházkodás gondjaival küzdenek. Áldoznunk kell naponként élelmünkben is. Ne essen jól a szép fehér kenyér, vagy kalács, a bőséges zsírozóval készült étel egyetlen magyarnak sem addig, míg élelmzési nehézségek vannak, míg sokan a közellátásnak a szükség által parancsolt barna kenyérére és szűkös zsírozójára vannak utalva. Sorsdöntő ma az ilyen önmegtagadás. Csak így jöhet létre igazi nemzeti egység, szent összefogás, váltetett nemzeti munka, ha nincs dőzsölő, de nincs nélkülöző sem. A mai idöket gyors meggazdagodásra felhasználni bűn a nemzet ellen. Mikor egyesek a mindennapi kenyérért küzdenek, nem lehetnek a multból jól ismert hadi milliomosok. Mikor az állam terhei napról napra nőnek, nem zugolódhatunk, hogy adót kell fizetnünk, különösen nem azok, kik az árak bekövetkezett emelkedése folytán az adót könnyű szerrel teremtik elő. De nem zugolódhatunk az ellen sem, hogy a hatóságok mind több és több rendelettel kénytelenek biztosítani a termelés rendjét, az élet folytonosságát, a különféle javak, a kenyér és zsír elosztását. Mindezen intézkedések nélkülözhetetlenek pénzünk értékének fenntartásában is. E nélkül pénzünk állandó értékcsökkenésének folyamata indulna meg s a gazdasági élet alapjai rázkódnának meg, mely minden emberre csak káros lenne. A mai áron már nem lehetne kenyeret venni. Társadalmi zűrzavar lépne fel a folyton romló pénz nyomában, harcban álló társadalmi osztályok nem a legyőzendő ellenséget látnák, de egymás ellen használnák fel erőiket. Nem állhat szemben a földmives az iparossal, vagy a kereskedővel, mert mindegyik nélkülözhetlen munkása a társadalomnak, egymást kiegészítő munkát végeznek s e harcok a nemzeti közösség végzetes megtagadását eredményeznék. Higyjünk és bizzunk vezéreinkben.

Litvánia elszakadt Oroszországtól

Amerik puhatolódzik

Japán tartózkodik

Moszkva megtagadta elvét

A tengely által meghirdetett antibolsevista háborúnak nagy visszhangja támadt az egész világon. Még azok az államok is, amelyek pedig az angol-szász uralom megmentése érdekében eddig mindig a véleménysszabadságot hirdető demokráta eszmék mellett oly mértékben törtek lándzsát, hogy egyenesen követelték a kommunista szervezkedés jogának nemzetközi elismerését, most természetesen találják a dolgok odáig való fejlődését, hogy a tengely megtámadta a kommunista Oroszországot. Erre az történt, hogy Moszkva tegnap este megtagadta elvét. — Oroszország — beszéltek az éjjel a moszkvai rádióleadók — már kivette magából a nemzetközi elemeket s ma már ott mindenki hazáját szerető polgár. — Kettős célja lehet e megállapításnak. Először is, a moszkvai kormány ezzel elismeri az orosz nép óhaját s így védekezik a belső forradalom kitörése ellen; másodsor a szovjetkormány a nagyvilág igazságérzetéhez akar hozzáférközni s a megtámadt ártatlan bárány szerepét játsza. De azért a külföldnek szánt rádióbeszédei előtt és után továbbra is elmondja a gyűlöletszítóból táplálkozó „Világ proletárjai egyesüljete!” felhívását. Oroszországban tehát már nincs talaja az osztálygyűlölet kommunista elméletének, de a külföld erejének meggyöngítésére, a nemzetek széttagolására még mindig osztályszervezkedésre szít a vörös „óriás”. Ám a világ már érti ezt a kétarcu játékot s tudja, hogy a tegnapi moszkvai elvtagadás a bolsevistaellenes tengelyakció sikerének százszázalékos elismerése. — Az eszmei sikon a tengely így már megnyerte a harcot; ahogy azonban a különböző társadalmi osztályok létjogának szeretetből fakadó kölcsönös elismerése így megérte diadalát, — biztosabb a biztossá is, hogy a társadalmi osztályok és népek létjogáért küzdő tengely felszabadítja a népeket is, amelyek az orosz szovjet keretében áhítoznak szabadság után. Az általános politikai helyzetről egyébként ezek a mai hireink:

A népek fölszabadítása a tengelycél az oroszországelleni harcban

Róma közli: A tengely nem az orosz nép ellen indította meg harcat, hanem a világházavarok előidézésére törekvő szovjetvezetők elsöprésére; mert a zavarokat mindenkor kihasználni tudó Anglia népeket kizsákmányoló uralma megtörésének ezek útját akar-

ták állni. A tengely fel akarja szabadítani a szovjet által elnyomott népeket. Az állandóan fenyegetett Finnországot, a balti államokat és az oroszoktól jellemében, szokásban és alkatban oly eltérő ukrainaiakat.

Litvánia kimondta függetlenségét

Ismeretes, hogy a háború kitörése után a Szovjet kizsaratla a tengely beleegyezését a balti államok orosz megszállásába. Litvániáról, Lettországról és a magyarokkal rokon Esztországról van szó. Az orosz paradicsomról terjesztett híreket a Szovjet ellen indított háború második napján az események cáfolják meg. Az alig egy esztendő orosz

uralom után a balti államok mozgolódní kezdenek. Svájci jelentés szerint az oroszok már be is szüntették az erre irányuló forgalmat. Római híradás viszont már azt közli, hogy a szabadságért rajongó litván nép tegnap Kaunasban kormányt alakított és kimondta Litvániának a Szovjettől való elszakadását.

Ma kormányférfiaink éjjel-napot egytétve dolgoznak azon, hogy átláboljuk e rendkívüli idöket. Lássuk be, ha még oly okosak volnánk is, nem ismerhetjük a helyes döntések ezer, meg ezer rugóit. Nem gondolkozhatunk úgy, hogy kormányférfiaink a gondjakra bizott népek ellen bármit is tennének. Eppen ellenkezőleg, érettünk, valamennyiönkért dolgoznak. S végül ne hallgassunk a bujtogatókra. Anglia minden országban a belső rend felforgatására, az egyesek és osztályok szembeállítására törekszik, mert másképpen már nem is győzhet. Ez utolsó reménysége. Ügynökei nem a piacokon szónokolnak, nem a világoson végzik munkájukat, titkon és észrevétle-

nül. A magyar legjobb barátaiaként jelentkeznek, pedig ismét sirunk megadására készülnek mézes-mázos, behízelt beszédekkel. Ez ügynökök nem Angliából jöttek, itt éltek és élnek közöttünk, azt hihetjük róluk, hogy barátaink, pedig megölő ellenségeink.

Ne higyjünk senkinek, ki az elégedetlenséget, a széthuzást szítja közöttünk. Higyjunk kormányunkban, ök tudják, mi lehet s mi nem s válják vérünkke az a tudat, hogy minden magyar boldogságáért dolgoznak lan-kadatlanul s nekünk engedelmeskednünk kell ma sokszorosan, mint bármikor. Ne zugolódjunk, a szűkös ma, a bőséges jövődjé- zalogá.

HUNGÁRIA MOZGÓ Szerdán este 9 órai kezdettel

Főszerepben: **HARRY PIEL**
Ejtőernyős német csapatok támadása görög szigetek ellen. Afrikai Capusso
erőd elleni harcok. — **Fillérek helyérek!** — Legújabb híradó.

Halálugrás

IZGALOM, FESZÜLTSG, BRAVIROK

Hadüzenet nélkül harcol Finnország

A tengely nép-jogokat és elhatározásokat tiszteletben tartó felfogásával lehet magyarázni ezt a hírt: «Finnország harcban áll a Szovjettel, de maguk a finnek nem támadnak, csak védekeznek.» A tengely tehát még csak nem is követelte Finnországtól az oroszországgelleni hadüzenetet. A helyzet

ugyanis az, hogy ez nem is történt meg s a finn kormány így Helsinkiben tiltakozhatott a szovjet követnél a finneket érő támadások miatt. E különös helyzet ellenére a finnek harcban állnak s tegnap este második hadijelentésük is megjelent. Tegnap 60 éves korig minden finnet mozgósítottak.

Magyarország és Oroszország között megszakadt a diplomáciai viszony

A magyar kormány hivatalosan bejelentette, hogy a Szovjet-Unióval megszakította a diplomáciai viszonyt. Az elhatározáshoz fűzött magyarázat természetesen találja ezt a fejleményt, Következménye ez a magyar-német együttműködésnek, aminek vi-

szont éppen Magyarország volt az, mely már eddig is több ízben vette hasznát. Magyarországnak elsőrendű kötelessége volt, hogy ezzel az elhatározással következetes maradjon eddigi politikájához.

Szófia képviseli Berlint Moszkvában

Az első hírek ellenére Bulgária nem szakítja meg a diplomáciai viszonyt a Szovjettel, noha a bulgár lapok közlése szerint a szófiai kormány — miként a múltban, a jövőben is — ellent fog állani Moszkva törek-

véseinek. Oroszország Bulgáriától is követelt repülőbázisokat. Svájci és párizsi híradás szerint Németország Bulgáriát kérte fel érdekeinek Moszkvában való képviselésére.

Németország a világért küzd — mondja a román helyettes-miniszterelnök

A román király köszönetet intézett Antonescu tábornokhoz s az ő sikerének tudja be, hogy Románia megérhette Besszarábia felszabadításáért megindított harc napját. Antonescu Mihály helyettes miniszterelnök viszont rádióbeszédet mondott. Ebben azt a megállapítást tette, hogy a bolsevista szellem nemcsak a latin szellem, de az európai civilizáció lerombolását tűzte ki célul. Ennek

megakadályozására indított harcot Németország s Románia ebben a harcban Németország oldalán küzd. Most, hogy a német fellépés megelőzte a Szovjet támadó szándékát, Moszkva csak hogy felébressze a világ szánalmát, felölti a hazafiasság álcát. Az oroszok elleni harcban — mondta a román helyettes miniszterelnök — Németország nem saját magáért, a világért küzd.

Amerika nem segíti Oroszországot

Genfi hír szerint az amerikai kormány nevében nyilatkozat hangzott el, mely szerint a németek esetleges oroszországi sikere csak növelni fogja az Anglia és Amerika elleni támadás lehetőségét. Summer Welles külügyi államtitkár kijelentette, hogy Amerika nem segítheti meg Oroszországot, mert a háborús megsegítésre vonatkozó szenátusi határozat csak a demokráciák megsegítését mondta ki. — Egyéb-

ként Amerika élénk diplomáciai puhatolódzásokat folytat. Amerika követi Londonban, Vichyben és Tokióban az orosz követekkel tárgyalnak. Moszkva londoni követe Eden külügyminiszternél járt s viszont washingtoni követe útján Moszkva a zár alá vett orosz követelések feloldását kérte. Roosevelt a megsegítés kérdésében várja követeinek jelentéseit.

Japán nem vesz részt az oroszok elleni háborúban

Tokióban a kormány és véderő már több tanácskozást folytatott. Matsuoka márom ízben tárgyalta a német követtel. Tegnapeste nyilatkozatot is tett s ebbe kijelentette, hogy új

helyzet alakult ki, de Japán magatartásáról egy szót se szólt. Több hír szerint Tokió nem fog közvetlen részt venni az Oroszország elleni háborúban.

Megválasztották a Légoltalmi Liga helyi csoportjának tisztikarát

A Légoltalmi Liga — mint azt tegnapi számunkban jelentettük — megalakította helyi csoportját. Az érdeklődő közönség soraiban városunk társadalmi életének vezetői mind megjelentek.

Szabó Gyula, a Központ által megbízott elnök ismertette a szervezet célját. Az alapszabályok ismertetése során közölte az elnök, hogy a liga fölött a honvédelmi miniszter gyakorol felügyeletet. Minden hadtest területén önálló területi szervek működnek s ezek keretein belül minden város és község megalakítja a helyi csoportot, melyhez való tartozás mindannyiunk közös érdeke. A tagdíj évi 2 pengő. Az alapító tagok 120 pengőt

fizetnek egyszersmindenkora, a pártolótagok évi tagdíja 20 pengő. Ha liga tagja a csoport keretében bárminemű politikai agitációt, vagy más tevékenységet fejt ki, a ligából kizárható.

A megválasztott tisztikar névsora a következő:

Elnök Szabó Gyula, alelnök vitéz Csátary Gyula, banktisztviselő, társelnökök: Bánáss László kanonok-plébános, Arday Aladár református esperes, K. Balogh Ferenc, Kemény Károly és Kovács Imre ipartestületi elnök. A titkár Gazdag András. Ügyésznek Bereczky István dr., ügyvédet választották meg, a pénztárosi teendőket pedig Tóth László vá-

rosi pénztárnokot bízták meg. Az elnöki tanács tagjai Varga György, Domján László, Bódi Miklós és Nagy István lettek. A számvéveségi bizottságba Széles Károly, Juhász Lajos, T. Balogh Lajos és Bagi Ferenc kerültek be. Választottak fegyelmi bizottságot is. Ennek tagjai Péteri Lajos, ügyvéd, Bagoly Bertalan, lelkes, Enyedy Béla, adóhivatali tanácsos és Kemény Artur lettek. A pénztári ellenőri teendőket Wagner Ferencet bízták meg.

— Tudod-e, hogy a tegnapi Az Újság egyik külpolitikai híre egy sajtóhibával „közbelépett” helyett így forszult: Belgrádban talált iratok bizonyítják, hogy Oroszország augusztusban köbe lépett volna.

— Se baj! — Így legalább egy-két politizáló asztaltársaság azon töprenghet, vajjon mibe lépett most.

Kerékpár-tolvaj garázdálkodott Szalontán

Deák István madárász malomtulajdonos a minap kerékpárján bekarikázott Szalontára, hogy több folyó-ügyét elintézzze. Mig egyik üzletben dolgát intézte, az uccán hagyott kerékpárját ellopták. Deák azonnal feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen. Kára 100 pengő.

A detektív-csoport a nyomozást bevezette, s minden remény megvan arra, hogy a kerékpártolvaj rövidesen rendőrkézre kerül.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejthetetlen halottunk BALOGH LAJOS gazdálkodó temetésén oly nagy számban résztvettek és fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Gyászoló család.

— **ROMLOTT ÉTELEK OKOZTA MÉRGEZÉSEK LEKÜZDÉSÉNÉL** a gyorsan és biztosan ható természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz azonnali igénybevétele — egy vagy két ivópohárral — gyakran rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát!

SAJÁT ÉRDEKE,
hogy a közügyeket ismerje.
Városi közösségünk minden ügyét a

NAGYSZALONTAI
Az Újság
MAGYARORSZÁGI KÖZVETLEN HÍRLEAP

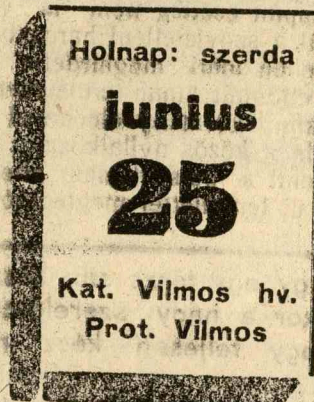
ismerteti. Csak ezek ismeretében válhatik bárki is a közönség hasznosabb polgárává. Olvassa hát lapunkat és saját érdeke szolgálatával a közösséget szolgálja.

Nyomatott a kiadótulajdonos,
Gaál Sándor könyvnyomdájában,
Nagyszalontán Toldi-tér 15. sz. alatt.
Telefon : 60.

A MAI NAP

A HŐMÉRSEKLET

reggel 7 órakor 18, délelben 28 fok volt.

— A „Hiszekegy” szövegét faragta az ajándék zászló rudjára a legfiatalabb rozsnói iparos. Mint Rozsnóról jelentik, elkészült az ottani Járási Ipartestület által Nagyszalontának ajándékozandó zászló. Az átadás, mint ismeretes, július 6-án lesz. A gyönyörű zászló, — mint már jelentettük, — közszemlére tették ki Rozsnó egyik dívatáruháza kirakatába. A város színeit, a magyar állam és a város címerét himezték rá. A zászló rudja külön műemlek. A város legfiatalabb iparosa, Sulán Gyula műasztalos készítette el művésziessé. A „Hiszekegy” bedolgozása technikai remek. A szép ajándékot egy rozsnói iparos küldöttség fogja Szalontára hozni és az itteni Ipartestület székházavatóján városunk e reprezentatív egyesületének átadni.

— Keresztet helyeztek el a Képviselőház üléstermében. Tegnap délelben a Képviselőház üléstermében elhelyezték a keresztet. Kiváncsán — mondotta ez alkalomból Tasnády-Nagy András elnök, — hogy az igazi evangéliumi kereszténység lelke hassa át a törvényhozást, ez legyen a hatása annak, hogy a kereszt az ülésteremben elhelyezést nyert. A barna tölgyfából készült kereszt az elnöki emelvényrel szemben lévő árkádon hirdeti már most egy alakuló új világ tisztultabb szellemét.

— Ungváron vendégszerepel Doby Juci. A külföldi és budapesti rádióból jól ismert kitűnő énekesnő Doby Juci Ungváron vendégszerepel — írja az ottani Kárpáti Hírlap. Esténként a „Felvidék” mulatóban csillogtatja kivételes tehetségét. Énekszámait a hallgatóság nagy tetszéssel fogadja és sok tapssal honorálja, — fejezi be tudósítását a lap, a szalontai énekesnőről.

— Átvehető a befőzési cukor-utalvány. A város közlemezési ügyosztálya közli: Ertesítjük mindazokat, akik befőzési cukrot igényeltek, hogy az utalványokat a közlemezési ügyosztálynál átvehetik.

— Építőiparosok figyelmébe. Helybeli és vidéki munka-előirányzati költségvetések és pályázatokról szóló hirdetmények érkeztek. Megtekinthetők Balogh Lajos villanyszerelő üzletében, Horthy Miklós-ut 10.

— Nagyvásár. Körösladány községben az országos nagyvásárt június 27-én — pénteken — tartják meg. Ugy az állat-, mint a kirakodó-vásár egy napon lesz. Vészmentes helyről szabályszerű marhalevével mindenféle állat felhajtható. A kirakodó vásárra az iparosok és kereskedők, akik a vásáron árusítás céljából jelennek meg, iparigazolványukat vigyék magukkal.

Pártolja a jóminőségű divatos és tartós magyar és székely szöveget!
Orbán Károly
Toldi-ucca 6.

A legkisebb mezőgazdasági munkabérek általánosságban jobbak az előző éviéknél

Biharvármegye Munkabérmegállapító Bizottsága nagyjelentőségű határozatot hozott a mezőgazdasági munkások bérmegállapítása tárgyában. Mint azt már jelentettük, megállapította a legalacsonyabb mezőgazdasági munkabéreket.

A bizottság három kategóriára osztotta a napszámásokat és idénymunkásokat. Eszerint az I. osztályba tartoznak azok a százszázalékos férfiak, akik 19. életévüket már betöltötték s minden nehéz munkakifejtésre (kaszálás, zsákolás) alkalmasak. A II. osztályba a 75 százalékos férfiak, valamint azok a nők tartoznak, akik 16. évüket betöltötték, de még nincsenek 55 évesek. Végül a III. osztályba azokat a férfiakat sorozták be, akik nincsenek még 19 évesek, de már 16. életévüket betöltötték, de ugyisint a 17. esztendőnél nem idősebb nőket.

A mezőgazdasági munkaidény alatt a legalább hat hónapra szerződöttnél idénymunkások (summások, napszámások) legkisebb munkabére nem lehet kevesebb élelmezéssel mint:

I. osztályba tartozóknál 200 kg. felesgabona és 8 pengő havonta.

A II. osztályban 160 kg. felesgabona és

6 pengő.

Míg a III. osztályu munkásnak legalább 120 kg. felesgabona, illetve 4 pengő készpénz jár.

A bizottság végül a rövidesen aktuálissá váló aratási és csépléssel kapcsolatos munkabérek minimumát a következőkben állapította meg: Az aratás, hordás és az asztogolás együttes munkájára a legkisebb munkabér: részben esetében élelmezés mellett tizenegyedrés, élelem nélkül tizedrés szemből és szalmából részelve.

A szakmánya kataszteri holdanként, ha napi ellátás is jár, 100 kg. gabona, élelem nélkül legalább 110 kg.

A napi ellátás követelményei 2 kg. buza, 20 deka szalonna és 5 deka só.

Ezek az általánosabb munkaesetek, amelyekre vonatkozó megállapított munkabéreket itt közöltük. Megállapítottak még más munkaviszonyokra is minimális árakat, az érdekeltek azonban ezekben az esetekben a városháza földszint 1-ső száma szobájában kell, hogy megtekintsék.

A megállapított legkisebb munkabérek általánosságban valamivel jobbak a múlt-éviéknél.

Négy szalontai ügyvédet vettek fel az ügyvédi kamarába

Az ügyvédi kamarába most folyik a felszabadult területek ügyvédek felvétele. Nagyszalontáról négy ügyvédet vettek fel a kamarába. Mégpedig Bereczky István dr., Lindenmayer Róbertet, Péteri Lajost és Székelyhidny Zoltánt.

A törvényes rendelkezés folytán a kamarába fölnevezett ügyvédeknek a most kezükben levő ügyeket 6 hónapon belül lik-

vidálniuk kell. A kamarából való kirekesztés ellen most már nem lehet jogorvoslattal élni.

Az ezidőszerint Nagyszalontán működő 6 ügyvédből így 4 került be a kamarába. A hetedik nagyszalontai ügyvéd Kapéry Béla, dr. volt, akit vidékre helyeztek. A kamarába felvett 4 szalontai ügyvéd pénteken teszi le az esküt Nagyváradon.

Nem kötelezhető mestervizsgára, akinek román mesterkönyve van

A keleti és erdélyi oszággrészekben az ipar gyakorlásának átmeneti szabályozása tárgyában kiadott 9330-1940. M. E. számú rendelet 4. §-a értelmében azok, akik 1940. augusztus 30-a előtt a román jogszabályok szerint mester-

könyvet szereztek, mestervizsga letételére nem kötelezhetők. Amennyiben pedig a képesítésen felül a magyar jogszabályokban megállapított egyéb feltételek is igazolják, iparuk gyakorlására iparigazolványt kaphatnak.

Holnap tartják meg az évzáró-ünnepélyt a gimnáziumban

A nagyszalontai állami „Arany János” gimnázium évzáró ünnepélyét 25-én, holnap — szerdán — tartja. Az évzárás rendje: Reggel 8 órakor a tanulók a tanári karral együtt istentiszteleten vesznek részt saját felekezetük templomában. Az istentisztelet után (fél 10 órakor) a gimnázium tornaterében lesz az évzáró-ünnepély, végül az évzáró-ünnepély után az osztálytermekben a bizonyítvány-osztás.

A fél 10 órakor kezdődő évzáró-ünnepély műsora a következő: 1. Himnusz, énekl az énekkar. 2. Szaval Arday Anna VI. o. tanuló. 3. Záróbeszédet mond Kornya Sándor igazgató. 4. Szaval Podhraczy Jenő V. o. tanuló. 5. Szózat énekl az énekkar.

Az évzáró ünnepélyre szívesen látja és várja a tanári kar a szülőket és a tanügybarátokat.

A gimnázium torna- versenyeinek győztesei

A szombaton megtartott gimnáziumi tornaverseny győztesei, illetve helyezettei a következők:

100 méteres síkfutás: 1. Kovalcsik Lajos VI. o. 2. Rátkai János V. o. Magasugrás: 1. Kovalcsik Lajos VI. o. 150 cm. 2. Varga Balázs 147.5 cm. Szertornában korlát: 1. Enyedi Béla VII. o. 2. Hegedüs László VI. o. 3. Hanthy László. Bak- és lóugrásban: 1. Hanthy László IV. o. 2. Hevesi József IV. o. Dr. Balaton Zoltán felajánlott versenydíjait nyerték: arany érmet Enyedi Béla VII. o., ezüst érmet Kovalcsik Lajos VI. o. és Hanthy László IV. o. tanulók. Könyvjutalmat Hegedüs László érdemelte ki. A szépkilátású plaketteket a gimnázium szerdai évzáróján osztja ki az intézet igazgatója.

Apróhirdetések

Jobb uri családhoz bejáró főzőnő ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban.

Mosást, vasalást vállalom, vagy házhoz megyek. Patai-ut 32.

Mindenes cselédet felveszek Bódi tanító.

2-2

Nagyformájú cementcserep nagyon olcsón kapható Jamborné fatelepen, gróf Tisza István, volt Geszti-ut 1 sz.

8-0

Eladó 6000 drb. prima vályog, Füveskert 34. sz. Solyom-szatóciszlet.

25-0

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

Spanyolország expedíciós hadsereget küld Oroszország ellen

Párizsból jelentik, hogy Spanyolország expedíciós hadsereget küld Oroszország ellen. — Mi nem vagyunk hadiállapotban Szovjet-Oroszországgal — jelentették ki hivatalosan Madridban — de a nép óhaját teljesítjük, amikor az expedíciós hadsereg megszervezéséhez hozzájárulunk. A spanyol nép ugyanis nem tudja elfelejteni, hogy az ott dúló forradalom idején Oroszország támogatása volt egyik fő oka annak, hogy az ország oly sokat szenvedett.

Svédországba szállítják a finn gyerekeket

A finn kormány azzal, hogy nem üzen hadat Oroszországnak dokumentálni akarja, hogy Oroszországgal szemben nincsenek támadó szándékai, de azért a hadikészülődések tovább folynak. Ma reggel azt jelentik, hogy a finn gyerekeknek Svédországban való elszállítása megkezdődött.

A románok közelednek a besszarábiai határhoz

Beirut jelenti, hogy a Romániából előretörő német-olasz és román csapatok már több helyen megközelítették az egy évvel ezelőtti orosz-román határt. Így napok alatt visszakerül Besszarábia Romániához. Egyébként az orosz arcvonalnak a tegnapi napon nem volt kiemelkedő eseménye. A nemzetközi sajtó ma reggeli számai azt írják, hogy ez a második nap azal mult el, hogy a csapatok egymás ellen fölvonuljanak. Egy német jelentés szerint több helyen az oroszok támadásra készülnek. Tokió szerint a 10 milliós német hadsereggel szemben Oroszország csak 6 milliót tud kiállítani. Az első napon Oroszország 5000 repülőgépéből a németek 1200-at elpusztítottak. Tegnapi egy váratlanul megtámadott repülőteret a szó teljes értelmében leborotváta. Itt 400 orosz repülőt pusztítottak el.

Lezajlott az első harc a Fekete-tengeren

Ankara közli, hogy a tengely repülői a Fekete tengeren orosz hajókat bombáztak. Közülük egy petrolumszállítót elsüllyesztettek. Ezzel lezajlott az első fekete-tengeri csata. Törökországban jáz a benyomás, hogy a tengely itt utját akarja vágni a dél felé vezető orosz utnak.

Tegnap egész nap folytak a harcok a La-Manche-csatorna fölött

Az angol bombavetőik tegnap délután egy 30 bombavetőből és 60 vadászgépből álló rajjal Franciaország fölé akart jutni. A német gépek ezt megakadályozták. Nagy légicsata fejlődött ki, végül is az angolok nagyobb veszteség hátrahagyása után visszavonultak. A La-Manche csatorna nyugati részében viszont a német hajók

támadtak. Ott egy 21 hajóból álló angol hajó-karavánt fedeztek fel. A bombázás kimeneteléről még nem érkezett jelentés.

Irakból az angolok áttörtek a sivatagon

Damaszkuszt, hogy megkíméljék a lerombolástól, a franciák kiűritették, de ezt körülfogva tartják. Ettől keletre

Hogyan készül a Ju 88, a világ legjobb bombázó repülőgépe?

Néhány hónappal a háboru kitörése előtt szakkörökben nagy feltűnést keltett, hogy a Junkers-művek egyik repülőgéptípusa 300 kilogram megterheléssel, 1000 kilométeresnél nagyobb távon gyorsasági rekordot állított fel. A kétmotoros repülőgép 317 kilométeres órasebességet ért el és ezzel az eddigi rekordot 43 kilométerrel tulszárnyalta. Azóta a rekordjavító repülőgép természetesen nagy változáson ment át. A hadikövetelményeknek megfelelően átalakítva és lényegesen fokozott teljesítményekkel Ju. 88 néven mint visszintes és zuhanó bombázó az egész világon, de elsősorban Angliában félelmetes nevet vívott ki magának. Jól tájékozott német körök nem titkolják, hogy a német hadvezetőség az Anglia ellen folytatott küzdelem végső fázisában a Ju. 88-nak döntő szerepet szánt. ennek megfelelően természetesen szinte elképzelhetetlen iramban és valóban tökéletes szervezettséggel folyik gyártása is.

A Junkers-művek a világ legnagyobb repülőgépgyártó üze me, mely Németország legkülönbözőbb részein számos gyárat foglal össze közös szervezetbe, már régen berendezkedett a szériagyártásra. A legapróbb részletekig kidolgozott termelési eljárással dolgozó üzemben milliószámra készülnek az alkatrészek, melyekből az összeállító műhelyek ezrével állítják elő a világ legtökéletesebb repülőgépeit.

Az egyes üzemek csak bizonyos meghatározott alkatrészek gyártásával foglalkoznak. A tömeggyártásra kijelölt alkatrészek megválogatásában az a szempont érvényesül, hogy minden gyár pontosan ugyanannyi idő alatt állítsa elő a részére előírt alkatrészeket, mint amennyi időre a szerelő műhelynek szüksége van az odaszállított alkatrészek összeállítására. Az az eset tehát, hogy az egyik üzem gyorsabban állítson elő valamit, mint a másik s így a felesleges tultermelés elkerülésére addig kénytelen legyen szüneteltetni, míg a másik utól éri, a Junkers-művek tökéletes racionalizált munkamegosztása mellett nem fordulhat elő. Minden üzem teljesen kifejtheti kapacitását és a termelés folytonossága sohasem szakad meg. Amely pillanban egy szárnyfelületet összeállító műhelyben egy szárnyfelület elkészül, ugyanabban a pillanatban egy másikban egy futószerkezet, egy hama-

ujabb angol csapatokkal találkoztak, amelyek a szíriai sivatagon áttörve Irakból jöve hatoltak be Szíriába. Egyébként a francia ellenállás tart. Damaszkusztól nyugatra, Beirut alatt a franciák támadnak.

Japán harcot hirdet a bolsevizmus ellen

Ma reggel tokiói közlemény adja hírül, hogy ha Japán esetleg nem is vesz részt közvetlenül a szovjetelleni harcokban, a bolsevizmus ellen máris meghirdette a harcot. Az általa elfoglalt kínai területeken megalakított nankingi kormány elnökével a japán miniszterelnök közös nyilatkozatot tett közbe s ez bejelenti a bolsevizmus ellen meginduló harc új lendülettel meginduló elhatározását.

dikban egy egy törzs stb. készül el, de ugyanakkor a nagy szerelő-csarnokból is egy-egy teljesen kész repülőgép kerül ki.

Ugyanez a tökéletes munkamegosztás érvényesül az egyes üzemekben is. Egy alkatrész előállítására ugynevezett gyártás uccákban történik. A gyártásban minden munkás egyforma számú mozdulattal elvégezhető munkát kap. Mire feladatát elvégezte, mellette lévő szomszédja is végzett munkájával és azonnal átveheti a munka alatt lévő alkatrészt. A munkások munkaerejéből tehát egy mozdulat sem és ami legfontosabb, munkaidejükből egy pillanat sem megy kárba.

Ugyancsak az alkatrészek összeállításával, vagy elkészítésével természetesen nem csupán egy üzem foglalkozik. Egyszerre több gyártási ucca dolgozik párhuzamosan. Az egyes üzemek a birodalom legkülönbözőbb részein elszórva kaptak helyet úgy, hogy akár az angol légitámadások egész sora sem tudja az üzemet megbénítani.

Magától értetődik, hogy ilyen tökéletes termelési szervezet megteremtése gondos tervezést és hosszas előkészületeket kíván. Nemcsak a gépet kell minden szempontból tökéletesen kipróbálni, hanem azt is meg kell állapítani, hogy a legkisebb alkatrészek előállítása, az egyes részek előállítása, végül pedig az egész gép összeszerelése hány mozdulatba és mennyi időbe kerül.

Ezután következik még a szükséges gépek megtervezése és megépítése és az üzemek munkarendjének minden részben átgondolt megállapítása. Mindez időbe kerül. Itt derül ki a német repülőgépgyártás szinte utólérhetetlen fölénye. A német munkamódszert más országok is átvehetik, de amíg például Amerika azokkal az előkészületekkel van elfoglalva, amelyeken Németország már régen tuljutott, azalatt a német repülőgépgyázemek felváltott munkaerővel éjjel-nappal zökkenő nélkül dolgoznak és szinte ontják a harcrakész bombázókat. Mire Amerika ujonnan tervezett repülőgépgyázait felépíti és automobilgyázait repülőgépgyázásra átszervezi, addig ki tudja, mit hoz ez az esztendő, a döntés esztendeje. A német repülőgépgyártás az „eseménytelen” téli hónapokat nem töltötte tétlenül. Vajjon a Ju. 88. ezrei fognak-e időt hagyni az amerikai repülőgépiparnak, hogy a német előnyt behozza?

(dr. Sz. L.)